

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **A. C.**
státní příslušnost Arménská republika
t.č. pobytem PoS Havířov, Na Kopci 5. Havířov-Dolní Suchá,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1028/ZA-ZA06-ZA10-2017, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1028/ZA-ZA06-ZA10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z jeho uvěznění ve vlasti z důvodu jeho účasti na mítinku a jeho falešného obvinění z držení zbraně. Dále žalobce uvedl, že je v ohrožení také jeho rodina, když synovi hrozí nebezpečí během výkonu základní vojenské služby. Podle žalovaného tyto důvody nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a to konkrétně v jeho ust. § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3. Současně žalovanému vytýkal i porušení ust. § 12 zákon o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a ust. § 14a zákona o azylu, jelikož v případě návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobce odkázal na to, že během pohovoru před správním orgánem uvedl, že se účastnil protivládních demonstrací v období od poloviny července 2016 do 27.7.2016. Důvodem demonstrace byla nespokojenost s vládou a prezidentem. V důsledku toho byl zatčen a zadržován na policejní stanici, kde ho obvinili z účasti na mítinku a kde nelegálně držel a použil zbraň. V místě, kde byl zadržen, docházelo k různým formám šikany, bití při výslechu, slovní urážky a byl vyvíjen velký psychický nátlak. Bylo mu vyhrožováno, že jeho syn bude zabit v době, kdy nastoupí základní vojenskou službu. Jeho syn odjel z vlasti především z důvodu rodinné příslušnosti k žalobci a nikoliv proto, že se chce vyhnout nástupu k výkonu vojenské služby. Odkázal na zprávu Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ze dne 22.11.2016, která uvádí špatné podmínky vězeňství a použití policejního násilí při zatýkání osob v Arménii. V případě návratu na něj čeká způsobení vážné újmy na zdraví a tato obava je zesílena tím, že byl již jednou ve vlasti vězněn pouze pro projevy politických názorů. Má tedy za to, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný opomněl při posuzování bezpečnosti návratu do země jeho původu aplikovat ust. § čl. 4 odst. 4 Směrnice Rady 2011/95/EU (tzv. Kvalifikační směrnice), podle níž platí, že skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat. Dále poukázal na čl. 9 odst. 2 písm. b) definující pojem pronásledování a k tomu dodal, že závěr žalovaného, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byl cíl legalizace jeho pobytu v České republice, je zcela mylný. Primárním cílem totiž v jeho případě bylo uprchnout ze země, kde čelil přímému psychickému nátlaku ze strany státního orgánu a nevystavovat se dalšímu nebezpečí. Odkázal také na judikaturu Nejvyššího správního soudu a navrhoval, aby krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1028/ZA-ZA06-ZA10-2017 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7.12.2017. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 15.12.2017 uvedl, že odletěl z Jerevanu dne 5.9.2016 do Moskvy a do 22.9.2016 pobýval v Rusku. Poté odletěl přes Rigu do Stockholmu a ve Švédsku byl až do 7.12.2017, kdy byl letecky transferován do Prahy na základě Dublinského nařízení. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že má problémy s policií v Arménii kvůli svým politickým názorům. Pro tento důvod jej chtějí falešně obvinít a uvěznit. V ohrožení je i jeho rodina a jeho synovi hrozí nebezpečí rovněž. Jiné důvody této žádosti nemá. Dne 15.12.2017 byl s žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil stejný důvod žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a upřesnil, že je proti tomu, aby současný prezident řídil spolu s vládou Arménii, proto se účastnil demonstrací proti prezidentu a vládě, která je zkorumpována. Tyto demonstrace se konaly od poloviny července 2016 do 27.7.2016, kdy použila policie proti demonstrantům násilí. Sdělil, že se těchto demonstrací účastnil jako řadový účastník. Dne 30.7.2016 jej zadrželi policisté, odvedli ho na oddělení, kde mu sebrali telefon a cestovní doklad. Předložili mu fotografie, na nichž byl žalobce zachycen a na základě nichž mu bylo vzneseno obvinění, že se účastnil mítinku a nelegálně držel a použil zbraň. Žalobce žádnou zbraň neměl, ovšem vyšetřovatel mu sdělil, že bude obviněn za účast na ilegální demonstraci a držení a použití zbraně. Bylo mu také sděleno, že policie obdržela od vlády nařízení, aby bylo alespoň 50 lidí odsouzeno pro výstrahu ostatním a aby se už dalších demonstrací neúčastnili. Dne 2.8.2016 byl z policejního oddělení propuštěn. Dodal, že při vyšetřování byl účasten vyšetřovatel a dva policisté, bili ho, uráželi a sprostě mu nadávali. Účelem bylo jej psychicky zlomit, aby se už dalších mítinku neúčastnil. Náčelník oddělení mu vyhrožoval, že jeho syn má nastoupit základní vojenskou službu a půjde sloužit do první linie v Náhorním Karabachu, přičemž zpět se už nevrátí. Jako důvod těchto výhrůžek ohledně syna žalobce uvedl snahu policistů, aby podepsal doznání, že použil zbraň a byla tak naplněna zakázka vlády o potrestání účastníků demonstrace. Žalobce podepsal, že nevycestuje a že se na výzvu dostaví okamžitě na policii a na to byl druhý den propuštěn. Poté šel za svým známým advokátem a na jeho doporučení napsali stížnost k rukám vedoucího policejního oddělení. Na tuto stížnost advokátovi sdělili na policejním oddělení, že ji nikdo nepřijímá a že skrze photoshopu umějí vytvořit důkazní materiál a žalobce bude uvězněn na šest až sedm let. Poté se se stížností žalobce na žádný orgán jak prokuraturu nebo ombudsmana neobrátil, protože v Arménii to nemá smysl. Na policii byl předvolán asi sedmkrát až osmkrát a chtěli po něm podepsání doznání o použití zbraně. Kromě výše uvedeného žalobce v Arménii jiné problémy neměl. Za jediný

problém označil stav v Arménii, kde lidé živoří. Dne 5.9.2016 vycestoval z Arménie a přestože měl úmysl odjet do Švédska, vyřídil si české vízum, protože to bylo nejrychlejší. Nejdříve vycestoval do Ruska a následně se mu podařilo se dostat s pomocí falešného dokladu (jednalo se o lotyšský doklad) přes Rigu do Stockholmu. V návratu do země jeho původu mu brání obava, že tam bude on i jeho syn uvězněn. Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- zpráva Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ohledně bezpečnostní a politické situace v Arménii ze dne 28.8.2017,
- zpráva rakouského Federálního úřadu pro migraci a azyl (BFA) ze dne 5.5.2017 týkající se právní ochrany a soudnictví, nevládních organizací a aktivistů v oblasti lidských práv, ombudsmana, všeobecné situace v oblasti lidských práv, svobody myšlení a svobody tisku a svobody shromažďování a sdružování v Arménii,
- zpráva téhož úřadu ohledně vojenské služby a odvodu,
- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – údaje o zemi – Arménie,
- informace MZV ČR č.j. 90855/2017 – LPTP ze dne 14.2.2017 pojednávající o možnosti obrátit se na policii v případě poškození způsobeného trestnou činností a možnosti podání stížnosti na policii v případě její nečinnosti,
- informace Human Rights Watch ze dne 18.1.2018 a
- výroční zpráva Amnesty International za období let 2016/2017 a 2018.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

7. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

8. Podle druhého odstavce téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

9. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
10. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů v rozsahu uvedeném v žalobě žalobce ze dne 30.5.2018. Žalobce kromě vytýkaných porušení jednotlivých ustanovení správního řádu napadal žalobou především neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť má za to, že podmínky pro udělení azylu splňuje. Žalovanému v této souvislosti vytýkal nedostatečně zjištěný skutkový stav a s tím související „chybnou analýzu již prožitého pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. a) a ab) zákona o azylu a chybný výklad tohoto ustanovení“. V žalobě odkázal na pohovory provedené ve správním řízení, při kterých uváděl, že se účastnil protivládních demonstrací v období od poloviny července 2016 do 27.7.2016, přičemž důvodem demonstrací byla nespokojenost s vládou a prezidentem. Po účasti na poslední demonstraci 27.7.2016 byl zadržován na policejní stanici a byl obviněn z účasti na mítinku, kde údajně nelegálně držel a použil zbraň. V místě zadržení docházelo k různým formám šikany, bití při výslechu, slovní urážky a byl vyvíjen velký psychický nátlak. Bylo mu vyhrožováno úmrtím syna po nástupu základní vojenské služby. Měl proto odůvodněný strach o svůj život a obával se pronásledování ze strany policie. Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu je podmínkou udělení azylu to, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Krajský soud musí v tomto směru konstatovat, že z obsahu protokolu o provedeném pohovoru s žalobcem dne 15.12.2017 nezjistil žádnou okolnost, že by žalobce uváděl jakékoliv skutečnosti, které by bylo možno považovat za činnost k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by v zemi původu byl pronásledován ve smyslu zákona o azylu. Žalobce nebyl členem žádné politické strany, sám uvedl, že od roku 2008 se zúčastňoval protivládních mítinků. Na těchto shromážděních byl nikoliv organizátorem, ale jejich účastníkem a ohledně účasti na těchto akcích žádné problémy až do 30.7.2016, kdy byl následně dva dny zadržován na policejním oddělení, neměl. Žádnou jinou politickou aktivitu žalobce při pohovoru neuvedl. Výslovně při pohovoru dále uvedl, že kromě problémů s účastí na posledním mítinku dne 27.7.2016 v zemi původu žádné problémy neměl. Proti uvedenému jednání policie v době jeho zadržení se žádným způsobem po propuštění nebránil a nikam se o pomoc neobrátil. Přestože v zemi jeho původu podle shora citovaných zdrojů, existují pochybnosti v oblasti dodržování základních práv a svobod a konkrétně také i co se týče efektivnosti obrany ze strany policie a soudů, to ještě nevylučovalo, aby se této pomoci domáhal. Podle informace MZV ČR ze dne 14.2.2017 existuje v Arménii reálná možnost podat stížnost na policii v případě nelegální činnosti jejich příslušníků u nadřízeného orgánu anebo jako k poslední instanci k soudu. Žalobce však žádnou stížnost nepodal a nevyužil všech prostředků k ochraně svých práv a za této situace není možnost činit závěr, že by mu taková ochrana poskytnuta nebyla anebo byla poskytnuta neúčinně.
11. Důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu žalobce v žalobě v podstatě spatřoval v odůvodněném strachu z pronásledování pro zastávání politických názorů, které spatřoval v tom, že se účastnil několik dnů demonstrací, že byl následně neoprávněně zadržen a proti své vůli držen na policejní stanici, kdy na něj byl činěn nepřetržitý psychický nátlak a bylo mu neustále vyhrožováno. Stal se terčem

vykonstruovaného procesu, která mohl vést až k soudnímu líčení a trestu odnětí svobody. Předpoklad, že se tato hrozba nebude v případě jeho návratu opakovat, je podle jeho názoru nepodloženým tvrzením žalovaného. V rámci správního řízení žalobce uvedl, že se v případě návratu do vlasti obává svého uvěznění z důvodu účasti na mítinku dne 27.7.2016, protože byl policií obviněn z účasti na této akci a zároveň i držení a použití zbraně. Také k této námitce musí krajský soud ve shodě s žalovaným konstatovat, že pokud by vůbec mohlo být po dvou letech od uvedené demonstrace 27.7.2016 obvinění žalobce reálné, existují (jak již bylo uvedeno výše) právní možnosti jak se proti takovému postupu a jednání policie bránit. Kromě možnosti podání stížnosti na postup policejních orgánů uvádí zpráva rakouského Federálního úřadu pro migraci a azyl z 5.5.2017 možnost domáhat se pomoci u kanceláře ombudsmana. Žalobcem uváděna obava z pronásledování či utrpění vážné újmy spočívající ve vykonstruovaném obvinění z vážného trestného činu, jak bylo namítáno v žalobě, nemůže proto být důvodem pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu spočívající v odůvodněném strachu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů v zemi jeho původu.

12. Žalobce v žalobě současně namítal porušení ust. § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy. Kromě toho, že v žalobě uvedl obavy z budoucího pronásledování „na základě své předchozí násilné zkušenosti“ v žalobě nijak nespecifikoval, v čem konkrétně vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu spatřuje a krajský soud proto v této části napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumávat nemohl. Nicméně k tomu krajský soud dodává, že z obsahu správního spisu, zejména z protokolu o pohovoru s žalobcem k důvodům jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nezjistil žádnou konkrétní skutečnost, která by mohla být považována za ono nebezpečí vážné újmy podle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tj. nebezpečí mučení nebo nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Z obsahu správního spisu krajský soud nemohl přisvědčit žalobním námitkám týkajícím se porušení vytýkaných ustanovení správního řádu; naopak z něj vyplývá, že si žalovaný opatřil dostatek skutkových zjištění, zejména z podrobně provedeného pohovoru s žalobcem k důvodům jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z citovaných zpráv o zemi jeho původu.
13. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 7. srpna 2018

JUDr. Petr Indráček, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje